

У дану када је председник САД Барак Обама објавио нови буџет САД са рекордним дефицитом од 1.750 милијарди долара, Дау Џонс индекс склизнуо на 7163,13 (приближно 50% вредности са почетка септембра 2008), а највећи губитници на Волстриту постали доскорашњи поноси Америке у најважнијим секторима – Citigroup (-32,52%), ВК of America CP (-15,23%), General Motors (-9,24%), General Electric Co (-5,05%), сетио сам се текста “Буђење САД” објављеног на сајту НСПМ-а 6. септембра 2008. године. За протеклих шест месеци постале су пре свега Американцима видљиве промене како у њиховој земљи, тако и у свету.

Економске прогнозе америчких и осталих аналитичара у погледу дубине и трајања кризе врло су неизвесне. Државни секретар САД Хилари Клинтон сигурно је прогутала кнедлу кад је изјавила да су САД и Кина у истом чамцу и да морају веслати у истом правцу ради изласка из економске кризе. Признање да постоји неко ко у економској сфери равноправно креира глобалну политику сигурно је било болан потез. Поставља се питање да ли ће се у наредном периоду остварити сарадња капиталистичко-комунистичке САД и комунистичко-капиталистичке Кине. Кина своје девизне резерве убрзано претвара у неопходне енергенте (Венецуела, Бразил) и купује стратешке, сада јефтине фирме на Западу.

Русија, уз чврсто вођство Путина и Медведева, демонстрира намеру да и убудуће буде најважнији партнер САД у области глобалне безбедности (наоружање и свемир). Бразил се већ суверено намеће као неприкосновени лидер јужног дела америчког континента, у чему му подршку пружају Венецуела, Боливија и Куба, све у циљу стварања УНАСЕК-а (пандан ЕУ).

Јапан и Јужна Кореја, заједно са АСЕАН-ом, формирају нови економски регион, будући да слабљењем економског утицаја САД почиње економска регионализација у покушају да се одговори на све присутнији национални егоизам најснажнијих држава.

Европа (ЕУ), као најважнији савезник Америке, у тренуцима кризе показује пре свега економски прагматизам и егоизам не само према САД, већ и у међусобним односима, поготово према „новим“ или још горе потенцијалним члановима ЕУ. Све ово је праћено медијском кампањом како би се то понашање видело у другачијем светлу зарад мира у кући и окружењу.

Арапске земље, иако често подељене, са олакшањем дочекују одлуку о крају рата у Ираку. Очекивани тренд кретања цене нафте знатно ће успорити планове, али неће умањити њихов значај у међународним односима, поготово економским. Довод гаса у Европу постаће један од кључних „ратова“ у глобалној економији, при чему ће Америка ту тражити начин да задржи своје интересе.

Специјалне везе Индије и САД, нарочито појачане потписивањем споразума о сарадњи у области мирнодопске примене нуклеарне енергије, потврда су колико америчких геостратешких интереса, толико и врло мудре политике земље која ће после Кине у другој половини 21. века бити један од најважнијих лидера.

Обичне грађане Америке спољна политика интересује само уколико се тиче њиховог животног стандарда. Мораће неко да им објасни да је прошло време кад је долар подупрт оружјем уместо златом био средство којим су из свих региона света довлачили сировине којима су градили своје снове. Америчка администрација кроз речи Барака Обаме и Хилари Клинтон полако открива истину о положају Америке и навикава грађане да су једна од неколико сила које сада доминирају светом, свака са својим легитимним интересима и правима.

А Србија? Будући да смо Америци у глобалном успону на врх света “помогли”, ред би био и да нам се на неки начин одужи. Међутим, Америка је прагматична велесица која се углавном не осврће за собом и са те стране немамо шта да очекујемо. Нада да постоји нека другачија америчка политика коју је пробудио Обама веома брзо ће показати своје лице. До тада остаје да се надамо.

Шта би Милошевић рекао на Обамину одлуку да највеће повећање у приходима из буџета има опште здравствено осигурање? Пре само 10 година (1998) у интервјуу на чувеном CNN-у још чувенијем Ларију Кингу председник тадашње СР Југославије критиковао је баш то чему сада председник САД даје предност над свим другим аспектима кризе. “Балканског касапина” дочекали су на „нож“ водитељ и сви амерички

Да ли се Америка пробудила

Пише: Милан Пурић

понедељак, 09 март 2009 18:42

медији. И тадашња опозиција (а садашња власт) у Србији вриштала је о дрскости тадашњег председника. Ако Милошевић у много чему није био у праву, показало је време и процене садашњег председника САД да у питањима здравствене заштите није грешио.